Krzyżówka panoramiczna nr 6

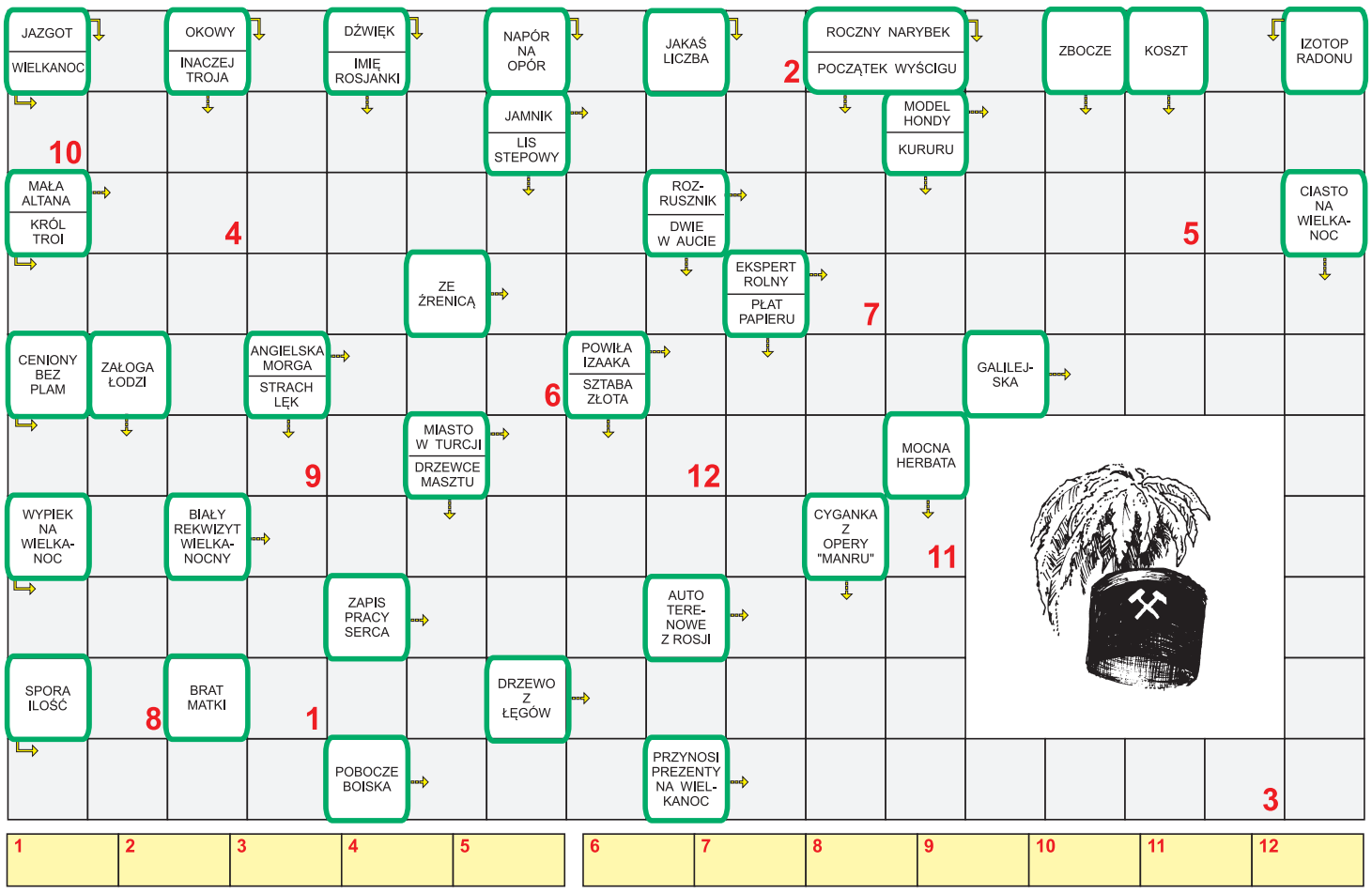

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 12 dadzą rozwiązanie krzyżówki, które prosimy nadsyłać na adres naszej redakcji. Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosujemy nagrodę.

Rozwiązanie poprzedniej krzyżówki brzmi: **„PROFILAKTYKA METANOWA”.**
Nagrodę wylosowała: **GABRIELA KUŚ Z SUSZCA.**

PIWO PRZEZ WIEKI

Perła polskiego browarnictwa

Piwo Tyskie zna chyba każdy niezależnie od tego, czy jest smakoszem złocistego trunku, czy nie – historia Browaru Książęcego w Tychach sięga wszak końca XVI wieku, kiedy to został założony przez pszczyński ród Promniców. I choć od tego czasu wiele się zmieniło, także w kwestii samego procesu warzenia piwa, zakład jest dziś doskonałym przykładem tego, jak umiejętnie połączyć tradycję z nowoczesnością.

Pierwsza wzmianka o Browarze Książęcym pochodzi z roku 1613 – już wtedy miał on funkcjonować jako prywatny browar szlachty. Nieco więcej dowiadujemy się jednak z pochodzącego z 1629 r. przekazu urbarza państwa pszczyńskiego, który obok browaru wymieniał także słodownię i pisał: „Ten folwark posiada znaczne prawo piwowarskie, można tu co tydzień piwo warzyć, przynosi przeto znaczną korzyść. Przytem słodownia, browar z miedzianym kotłem i wszelkiemi naczyniami warzelnymi; może być bardzo dobrze wykorzystany także dla bydła i innych potrzeb”.

KSIĄŻĘ BROWARNIK

W roku 1861 Pszczyna, która była dotąd stolicą wolnego państwa stanowego, stała się księstwem, w związku z czym w 1861 r. książę pszczyński Jan Henryk XI Hochberg przejął należący do Promniców folwark. To wydarzenie całkowicie odmieniło historię tyskiego browaru, który z obiektywnie rzecz biorąc niewielkiej warzelni piwa zaopatrującej w trunek szlachtę, stał się zakładem zdolnym produkować złocisty napój na skalę przemysłową. Jeszcze w tym samym roku książę rozpoczął budowę nowego i zmodernizowanego zakładu z młynem, warzelnią, słodownią, chłodnią, a także suszarnią i lodownią. Ponadto browar został wyposażony w maszynę parową o mocy 16 KM. Dodajmy również, że w roku 1890 zakład otrzymał oświetlenie elektryczne i oczyszczalnię ścieków. Wszystkie te udoskonalenia znacznie usprawniły produkcję piwa i doprowadziły do tego, że w 1897 roku Browar Książęcy produkował już 10 milionów litrów trunku, stając się jednym z największych w Europie.

TRADYCJA I NOWOCZESNOŚĆ

W wyniku plebiscytu i III powstania śląskiego w roku 1922 Tychy weszły w skład państwa polskiego. W latach międzywojnia popyt na piwo wzrastał, w związku z czym rozwijał się także Browar Książęcy, upowszechniając piwo marki Książęco Tyskie. Zakładu nie omijają jednak również pewne kłopoty – w latach

30. ze względu na niepłacenie podatków przechodzi on pod zarząd komisaryczny Skarbu Państwa.

Po II wojnie światowej, podczas której zakład przeszedł w ręce Niemców, a jego nazwa została zmieniona na Fuerstliche Brauerei A. G. In Tichau, browary przejmują polscy pracownicy i po początkowym kryzysie, spowodowanym brakiem surowców, produkcja piwa jest stopniowo zwiększana. Kolejna wielka zmiana wymuszona jest jednak nastaniem w latach 90. kapitalizmu i koniecznością przystosowania zakładu do nowych warunków rynkowych – pod koniec XX w. wzniesiony zostaje nowy budynek pełniący funkcję rozlewni oraz centrum sprzedaży i obsługi klienta.

O sukcesie Browaru Książęcego w nowych realiach świadczą liczne wyróżnienia podczas krajowych i międzynarodowych konkursów branży piwnej, m.in. główna nagroda i złoty medal przyznane piwu Tyskie w konkursie The Brewing Industry International Awards w 2002 r. oraz grand prix na Drink Tec w Monachium w 2005 r. Pomimo tych sukcesów tyski browar nie zapomina jednak o swej bogatej tradycji – w zabytkowym wnętrzu starej warzelni lśnią miedziane kotły pamiętające jeszcze księcia Jana Henryka XI, w których wytwarza się brzęczkę (przefiltrowany zacier słodu jęczmiennego, wody i chmielu) dla nowej specjalności zakładu – piwa Tyskie Klasyczne.

MACIEJ RZEPECKI

KALEJDOSKOP WYDARZEŃ

To i owo

STUDIA NA UCZELNIACH TECHNICZNYCH SĄ NAJCHĘTNIEJ WYBIERANE W KRAJU. Młodych ludzi na ten rodzaj studiów przyciąga m.in. rządowy program kierunków zamawianych, który oferuje co miesiąc dla najlepszych nawet 1 tys. zł stypendium motywacyjnego. Maturzyści zdają sobie sprawę z tego, że tytuł inżyniera to większa łatwość w znalezieniu pracy, ale także możliwość osiągnięcia wyższych zarobków. O polskich inżynierów pytają Niemcy, Czesi i Skandynawowie. Siłę kierunków technicznych wykazują wyniki rekrutacji 2011/2012. Na pierwszym miejscu było budownictwo, które chciało studiować blisko 30 tys. osób – w porównaniu z latami 2007–2008 liczba chętnych wzrosła zatem o blisko 85 proc. W tym samym czasie zainteresowanie studiami prawniczymi czy pedagogicznymi spadło odpowiednio o 23 i 31 proc.

ODŁOŻYLIŚMY I INWESTUJEMY 514 MLD ZŁ, A NALEŻNOŚCI WYNOSZĄ 538 MLD ZŁ. Z danych Narodowego Banku Polskiego wynika, że oszczędności gospodarstw domowych są o 24 mld zł niższe niż należności. Oszczędza ok. 30 proc. Polaków, tyle samo ma kredyty. Do oszczędzania bardziej skłonni są najmłodsi i osoby po 50. roku życia, a do zadłużania 30- i 40-latkowie. W różnych rejestrach nierzetelnych dłużników zapisanych jest ponad 2,2 miliona Polaków, którzy zalegają z ponad 38 mld zł spłat. Ponad 60 procent z nich ma do spłacenia mniej niż 5 tysięcy złotych. Jak pokazują dane bankowe, niespełna 95 proc. Polaków spłaca zobowiązania terminowo. Ponad jedna trzecia wszystkich zaległych zobowiązań to małe kwoty, które nie przekraczają 2000 zł.

POLACY KUPUJĄ MNIEJ NIŻ W OSTATNICH LATACH. Wyraźnie widać, że ludzie boją się o pracę, a jednocześnie mamy do czynienia ze spadkiem realnego poziomu wynagrodzeń. To powoduje, że staliśmy się o wiele ostrożniejsi w wydawaniu pieniędzy – mówią ekonomiści. Z danych opublikowanych przez GUS wynika, że ostatnie trzy miesiące ubiegłego roku przyniosły spadek sprzedaży detalicznej o około jeden procent w porównaniu do tego samego okresu 2011 roku. To pierwszy taki przypadek w historii danych, które GUS publikuje od lat 90.

47 PROC. POLAKÓW TWIERDZI, ŻE ZNA OSOBY PRACUJĄCE NA CZARNO. 23 proc. ma z kolei do czynienia z osobami, które nie spłacają kredytów i pożyczek, a co piąty z płacącymi podatki niższe, niż powinny lub w ogóle unikającymi ich uiszczania, natomiast 17 proc. z korzystającymi z rent bez uzasadnienia – wynika z badań CBOS dla Akademii Leona Koźmińskiego. Dane te świadczą o ogólnie panującym przyzwoleniu na oszukiwanie państwa. Zdaniem ekonomisty z UW prof. Opolskiego sytuację może poprawić jedynie edukowanie społeczeństwa.

DWUTYGODNIK
Nowy Górnik
PISMO SPOŁECZNO-ZAWODOWE ŚRODOWISKA GÓRNICZEGO

REDAKTOR NACZELNA: **Hanna Krzyżowska**
Redaguje zespół
ADRES REDAKCJI:
40-749 Katowice, ul. Bł. ks. St. Kubisty 47,
tel. 32 255 23 54; tel. 500 27 88 66
E-MAIL: ***gornik1@wp.pl;*** **www.nowygornik.pl**
WYDAWCA: **Oficyna Wydawnicza „Górnik”,**
40-749 Katowice, ul. Bł. ks. St. Kubisty 47
DRUK: **POLSKAPRESSE Sp. z o.o., Sosnowiec**

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Redakcja nie zwraca niezamówionych materiałów, zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania.